

1° Loeven, Carolus Philippus: Positiones theoriae
practicae et cau
6° Münch, Thomas Henricus: De comitibus imperii
universalibus, eorumque causa efficiente, subjecto
et materia.

1719.

1. Ambrosius, Georg Frid.: De bonis maternis

2^a Dicelius, Benedictus Hieronymus: De cambijs hantatis.

3^a ²⁶ ~~act. 6~~ ^{5a-5b} Voelnerus, Henricus Philippus: De taxa feudali. 3 Pimpl. 1739: 1740.

4. Franckenstein, Jacob Augustus: De usu albinagii in
Germania. 3 Pimpl. 1719, 1731 & 1748.

6^a Lilius, Jakob Henricus: De eo, quod iustum et iniustum

~~est circa transactionem, positiones theoricae practicae et caes.~~
~~Henricus Philippus.~~
~~Henricus Philippus.~~

7. Stent, Joannes Philippus, Facult. juridicae Decanus l. b. s.

(De dispensationem inang. Joh. Martini Appelii in iust.)

8. Stent, Joannes Philippus: Dissertatio inang. juridica
adversus jura negotiantium.

9. Stent, Joannes Philippus: Disputatio inang. juridica,
proponens quaedam feroces.

10. Stent, Joannes Philippus: De observanda in iudicio adhibenda
paucorum aequalitate.

1719.

11. Tengelt, Emerstor, Facult. juridicae Decanus b. l. s. (ad
Disputationem inang. Augusti Christiani Emelii invitat)

12. ¹² Tengeltius, Emerstor: Programma inaugurale, quo
invitat ad . . . Disputationem inang. . . Benedicto

¹² Tengeltius, Emerstor: Facult. Decanus; Programma: De iuris naturalae
immunitate, inang. invit. Jacobi Augusti Franke
13. Tengeltius, Emerstor: De Beneficio competential

14. Tengelt, Emerstor, ad Facult. juridicae Decanus. . .
ad Disputationem inang. . . Jacobi Augusti Franke
Invit.

¹⁶ 15. Tengelt, Emerstor; De eo, quod iustum est circa
preata vulgo Wiesen-Roth. 2 script. 1719-1747

17. Tengeltius, Emerstor: Positiones theoretico-practicae
et canonico-civiles.

18. Tengelt, Emerstor, Facult. juridicae Decanus: ad lecturam
. . . cursoriam . . . a Cordo Philippo Livonio habendam invitat.

19. Tengelin, Ernestus: De necessaria legum civitatum
universalitate et in ea attribuenda aequitate.

20. ~~Member~~ Tengelin, Ernestus; Facult. juridicae Decanus: adlectionem
cursoriam, a Augustino Member... habendam... iuritat.
~~universalitate et in ea attribuenda aequitate.~~

21. Tengelin, Ernestus: De stigmatibus in facie.

22. Tengelin, Ernestus: De injuria nocere aut non
activa et passiva.

23. Tengelin, Ernestus; ^{Facult. juridicae Decanus: Praeceptor}
~~De injuria nocere aut non~~
in ang., quae iuritat est... Dissertationem in ang. a
habetur et passiva.
Joh. Heinrich Schindler... habendam.

23. Tengelin, Ernestus: De eo, quod iustum est circa peccata
peccatum.

24. Tengelin, Ernestus; Facult. juridicae Decanus: ad Dissertationem
in ang. Joannis Jacobi Geillevi... iuritat?

25. Tengelin, Ernestus: De usurpationibus et praescriptionibus.

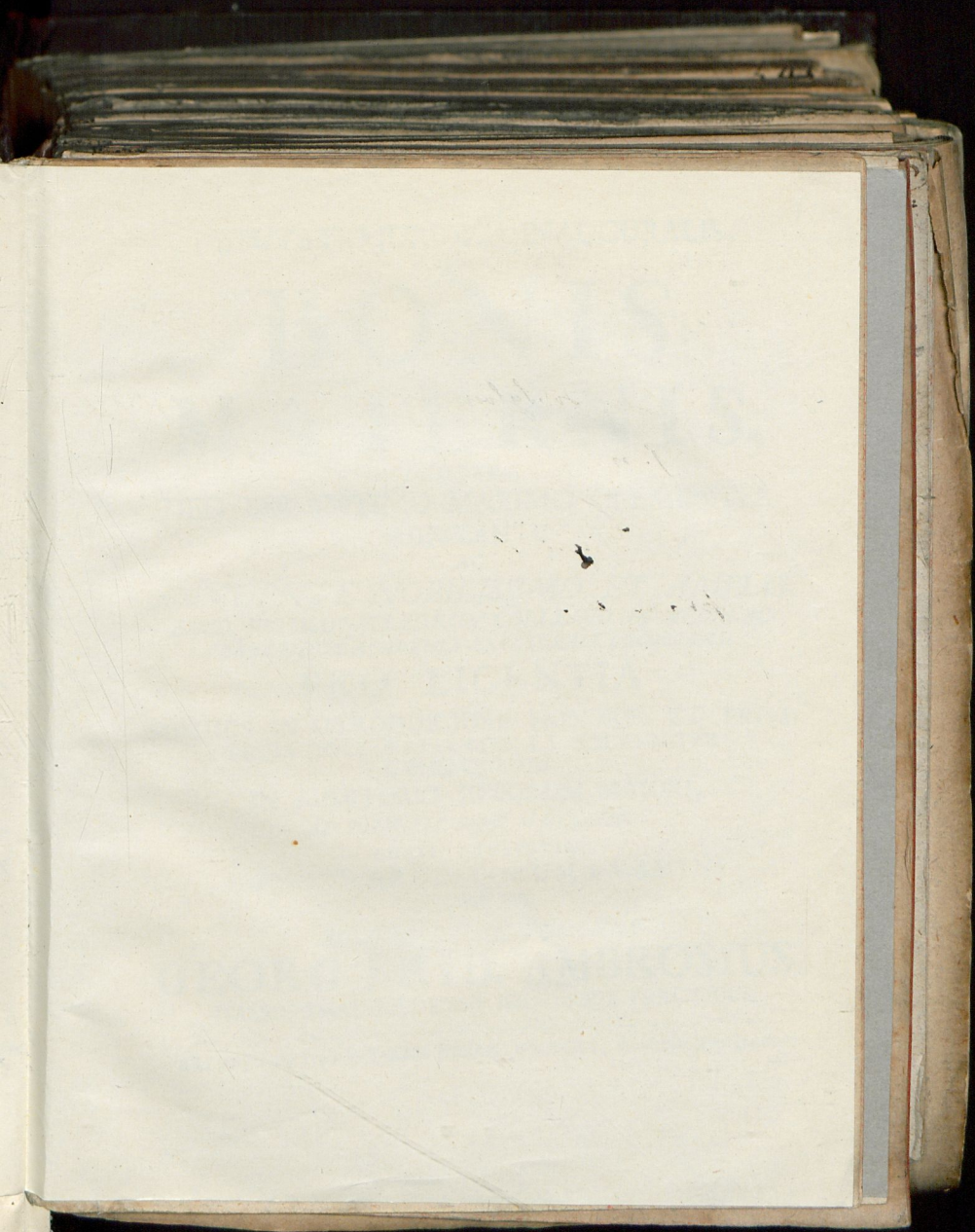
26. Tenzel, Erhardus, Facult. juridicæ decanus (ad lecturam
solennem a . . . Georgio Amantio Zinnero. ^{habendam} invitatus.)

1720.

1. Haas, Conradus Ferdinandus: De jure decimarum.
2. Hummel, Hugo Franciscus, Facult. juridicæ decanus: b. l. s.
(ad Disputationem in auro. Inm. Gottlobi Seigleri invitatus.)
3. Hummel, Hugo Franciscus, Facult. juridicæ decanus b. l. s.
(ad Disputationem in auro. Ferdinandi Wegeneri invitatus.)
4. Hummel, Hugo Franciscus: De exheredatione conjugum.
5. Hummel, Hugo Franciscus: De officio et potestate pro-
curatoris provincialis.
6. Hummel, Hugo Franciscus: De incertis praescriptionibus.
7. Schuethe, Henricus Melchior: De jure Sasalensi episcopali
et juri civili cassationis in successione ab intestato.

8. Tengelin, Emeritus: De processu Sectionis in foro
Saxonicis.
9. Tengelin, Emeritus, Facult. juridice decanus: et
habilitationem in auct. Johanni Christiani Essenbergeri
instituit.
- 10^{ae} Tengelin, Emeritus: De causa maritali. Vorles
Kiescher Vorlesungsschrift. 7 Decemb. 1720-1750
11. Tengelin, Emeritus, Facult. juridice decanus et
habilitationem in auct. Joh. Chr.
Liano Lampe habuit in instituit.
12. Tengelin, Emeritus: Dissertationis in auct. juridice,
sistens, decem questionum juridicarum theoretico-
practicarum.
13. Tengelin, Emeritus, Facult. juridice decanus: et
habilitationem in auct. Johanni Christiani Zimmermanni instituit.

14. Treiber, Joannes Philippus: De antro, quatenus
designat personam, a qua aliquid accepimus.
15. Weingärtner, Dr. Sylvester: De legitima principis.
Inm. j. n. applicatione
16. Zinckler, Georgius Hieronymus: De receptione in
Campum etc.

1719. 21
D. B. V.

40.
27

DISSERTATIONEM INAUGURALEM JURIDICAM
DE

STIGMATIBUS IN FACIE,

Von

Brandmalen im Angesicht,

EX DECRETO ET AUTORITATE

ILLUSTRIS JCTORUM ORDINIS

IN PERANTIQUA ERFORDIENSI ACADEMIA,

P R Æ S I D E

DOMINO

ERNESTO TENZELL,

Jcto,

EMINENTISSIMI PRINCIPIS ELECTORIS MOGUN-

TINI CONSILIARIO REGIMINIS, JUDICII PROVINCIALIS ERFOR-

DIENSIS ASSESSORE, NEC NON CONSULE CIVITATIS PRIMA-

RIO, ET H. T. DECANO,

PRO LICENTIA

SUMMOS IN UTROQUE JURE HONORES ET PRIVI-

LEGIA DOCTORALIA RITE AC SOLENNITER CON-

SEQVENDI,

ERUDITORUM DISQUISITIONI SUBJICIET

DIE XX. DECEMBR. ANNI M DCCXIX.

GEORG. SAMUEL SCHEFFER,

DINCKELSBUHLENSIS.

LOCO HORISQUE CONSUETIS.

ERFORDIÆ, Typis JOH. HENRICI GROSCHII, Academiæ Typographi.

DISSERTATIONEM IN IURIS PRAECIPUA IN IURISDICTIONE
 DE
STIGMATIBUS
 IN FACIE.
 Auctore
 ERNESTO TENNELL.
 Praeceptoris
 ERNESTI TENNELLII, PRINCIPIS ELECTORIS MONTANI
 ET
 PRINCIPIS ELECTORIS PALATINUS
 AUSTRIACAE
 PRO LICENTIA
 SUMMOS IN UTROQUE IURE HONORES ET PRIVILEGIUM
 LEGIS DOCTORUM ACADEMIAE PRAESENTANDI
 ERUDITORUM DISPOSITIONI SUBIICIT
 GEORG. SAMUEL SCHEFFER,
 Praeceptoris
 ACADEMIAE PRAESENTANDI
 ACADEMIAE PRAESENTANDI
 ACADEMIAE PRAESENTANDI

CAPUT I.

Generalia de Stigmatibus continens.

§. I.

Um homo naturâ sit refractarius, in ve-
titum, cæco plerumquè impetu, ruat,
cupiatquè negata; Cum Nazianzeno *in*
sua Apologia, ars artium & disciplina disci-
plinarum mihi videtur, hominem rege-
re, qui certè est inter omnes animantes
maximè & moribus varius, & voluntate
diversus: id quod testatur Seneca *L. 1.*

de Clem. inquit, homine nullum animal morosius esse, nul-
lum arte majori tractandum. Huic adstipulatur Philosophus
L. 1. Pol. c. 2. Pessimum omnium animalium est homo, si alie-
nus fiat à lege. Quare ad frændam hominum malitiam,
eorumquè audaciam, leges in quolibet Reipublicæ statu ita
esse necessarias, ut sine his subsistere nullo modo possit, ne-
mo ibit incicias, siquidem leges anima sunt & vita omnis
civitatis, & in his unicè civitatis salus sita est: Aristot. *4. Pol. c. 4.*

§. II.

Attamen cum homines, eadem malitiâ ducti. leges in
illorum salutem comparatas minimè suâ sponte servant, sed
subinde

fubinde fufquè deque habeant; Non autem fatis fit, bonas leges condere, nifi etiam diligentiffimè custodiantur; Prono inde fluit alveo, Legumlatorum officium fuiſſe, huic malo variis remediis mederi, & pro transgreſſionum diverſitate, diverſas etiam penas ſtatuerè ac inſigere, ut hoc modo auctoritas legum conſervetur, ille qui peccavit emendetur, laſi ſecuritati conſulatur, & alii etiam tale quid non faciant, nec patiantur.

§. III.

Inter multifaria autem ſaluberrimè conſtituta penarum genera apparet etiam illa, quæ per inuſtionem Stigmatis in facie hominis infertur: De qua nunc, & quidem potiſſimum de illius juſtitia, ſpecialiùs acturus, non nimis immorabor philologicis, generalia tamen quædam, maximè ad ſtatum controverſiæ eò diſtinctiùs formandum facientia, non videntur omittenda.

§. IV.

Et cum æquivocatio non immeritò mater rixarum appelletur, præprimis circa acceptiones terminorum in rubro occurrentium quædam monenda erunt. Igitur vocabulum: facies, quod concernit, illud hic non alio in ſenſu, quàm quo partem anteriorem capitis humani denotat, accipitur. Equidem Gloſſa ad *L. ſiquis 17. C. de Pan.* loco in hac lege poſitæ phraſis: in facie ſcribere, ſubſtituit, non eſſe quem bullandum in fronte; Verùm illa ad textum citatum relata, per frontem non tantùm eam faciei partem, quæ à dextra & ſiniſtra temporibus, à ſuperiori capillorum radice, ab inferiori verò parte ſupercilliis terminatur, ſed totam faciem intelligendam eſſe ratio ſuadet.

§. V.

Ad Vocem: Stigma, quod attinet, illud ambiguum eſſe, nemo neſcit; Cum enim à verbo græco, *ſtigma*, i. e. pugno, ſtigo, unde etiam ſuſtigo compoſitum eſſe, aliqui putant,

tant, descendat; Pungere autem denoret, aculeo, vel re cuspidatâ, ictum inferre: In genere punctiorem quamcunque tali cuspide vel aculeo factam significat, ut adeo in lingua vernacula voce: *Malzeichen*, efferri recte possit.

§. VI.

Interdum etiam stigma pro instrumento, sive cauterio, quo ejusmodi compunctio fit, accipitur: Sic Glossator *ad L. 3. C. de Fabricensf.* dicit: *Stigmata erant instrumenta, quibus felici nomine nostra (Imperatoris) Pictatis impresso, eorum (Hydrophilacarum, &c.) brachia signabantur.* Unde etiam ejusmodi instrumento notati, cauteriati vocantur,

§. VII.

Dein Stigmata sumuntur pro notis, quas diabolum (unde etiam eandem Bechmannus *in dissert. de Crim. Maleficii, c. 3. §. 13.* *Teuffelstrachen* vocat.) mancipiis suis, aut in signum perpetuæ servitutis, aut ne horam sabbathi negligant, vel sub palpebris, labiis, axillis, humeris, mammis, vel in fede ima, & nescio, in quibus aliis abditis locis, in forma aut vestigiî leporis, aut bufonis pedis, aranæ, vel catelli, gliris, &c. imprimere dicunt: vid. Schreter. *dissert. de Lamiis c. 3. qu. 2. §. 5. it. Cap. 8. §. 9.* Alberti *dissert. de sagis c. 2. th. 18. add. Dn. Ludovici not. ad Constitut. Criminal. Carol. V. art. 33.*

§. VIII.

Porro Stigmata denotant signa publica, officii, vel notitiæ causâ & ob alia dijudicanda ita impressa, ut deleri vix queant. Et huc pertinent notæ publicæ, quæ brachiis eorum, qui armis faciendis, reparandis ac vendendis deputati erant, quivæ Fabricenses appellabantur, ad imitationem Tyronum, infligebantur, ut hoc saltem modo latitantes cognoscerentur, *L. 3. C. de Fabricensf.* Hæ autem notæ, non tam probrosæ reputabantur quam potius etiam eo in casu, si quis Fabricensis sine liberis, vel alio legitimo herede, non condito testamento, decesserat, suo modo proficux erant, tum enim

collegis defuncti hereditas deferebatur, *L. ult. C. de hered. Decur.* Alia hujus generis compunctionum exempla videri possunt in *L. 10. C. de aqueduct.* junctis notis Gothofredi ad hanc legem, item ad *L. cit. 3. C. de Fabricenf. L. 1. §. 3. de fugit.* conf. etiam Calvinii *Lexic. juridic. voce: servi literati.* Gail. *L. 1. O. 118. n. 3.* & omnino Petr. Gregor. *Synagm. Jur univers.* *L. 34. c. 35.*

§. IX.

Uterius Stigmata eorum signorum five characterum nomine veniunt, qui non solum notitiæ, sed etiam penæ causâ inurantur: Hæc hinc inde *Brandmale*, *Brandzeichen*, oder *angebrannte Schandzeichen*. &c. nominantur. Et sicuti ceterum hic significatus ad præsentem scopum propius accedit, ita etiam ad eundem properans, nunc plura, quæ circa definitionem, quam vocant verbalem, in medium proferri possent, quæve in notis Gothofred. in §o. præcedente allegatis, & ad *L. 17. §. 1. ff. de usufruct.* nec non apud Lexicographos, & alibi, reperiuntur, mitto.

§. X.

Quod igitur nunc ad Stigmata in hoc ultimo significata accepta attinet, illa describi possunt, quod sint signa externa delinquentibus ita iniusta, aut alio modo iniecta, ut exinde constet, eos fuisse criminum reos. Inscribuntur autem vel in facie, vel in alia ab hac corporis parte, brachiis nimirum, furis, vid *L. 17. C. de pen.* & quod hodie fieri solet, dorso, &c.

§. XI.

Posterioris generis Stigmata nullo jure prohibita esse, omnes saniores agnoscunt, & usus eorundem adeo certus est, ut & novellæ, quas vocant, publica de eodem subinde testentur. Equidem, quod hic vel obiter notandum, Carpovius eadem inter pœnas corporis afflictivas, quas in *Prax. Criminal. part. 3. qu. 129. n. 13. §. seqq.* moribus Saxonibus utatas

tatas dicit, non recenset, hincquē, junctis præsertim iis, quæ hac de materia *loc. mod. cit. num. 9.* disseruit, putare quis posset, illa penitus esse abolita; Ast uti à nonusu alicujus pœnæ, ad ejusdem prohibitionem injustitiamvè vix procedit argumentum, & præterea id, quod in hac regione desuetudine obumbratum, in alia sæpius in viridi esse potest observantia; Ita hæc abolitio ex ipso etiam Carpzovio non satis evidenter apparet, idque eò minùs, quia alii usum inscriptionum in Saxonia testificantur, vid. Schneidew. *commentar. ad Instit. tit. de Obligat. quæ ex delict. nasc. §o ult. & ibid. ejusd. notatorem Wesenbec. huncquē in comment. ad Pandect. tit. de Pœn. n. 17.* & illum ulterius ad *tit. Instit. de public. jud. ubi §. 7. præjudicium his inter alia verbis refert: So sprechen demnach die Schöpffen-Stühle, daß aus solchen und andern Ursachen mehr, der gefangene Botte, von wegen seiner Verbrechen, mit Brennung eines Zeichens / zur Staupe geschlagen, und aller hochermelt- unsers gnädigsten Herrn Landen ewig billig verwiesen wird: add. etiam Glos. ad art. 38. Sächsischen Weichsbilds, & infr. §. 15. c. 2.*

§. XII.

Cum Stigmatibus autem, quæ in facie hominis insignuntur, non adeo res expedita videretur, & Juribus, & inde etiam Jure Consultis, in diversa abeuntibus; Operæ pretium itaque erit, in eorundem justitiam in capite sequenti penitius inquirere,

CAPUT II.

De

Eo, quod justum est circa Stigmata in Facie.

§. I.

EX iis, quæ in antecedentibus de Stigmatibus pœnalibus in genere delibata sunt, facili modo dijudicatur, Stigma in facie nihil aliud esse, quam certum signum, pœnæ

pœnæ nomine, in facie malefici, ob commissum delictum, impressum, ut ejusmodi nebulo inter alios cognoscatur. ad eoque alii sibi ab ipso cavere possint. Nunc autem queritur, an hujusmodi compunctiones, quibus nimirum signum patibali, vel aliud quodpiam, hominibus nullius frugi inuritur, hodie inter alias pœnas justè infligi possit?

§. II.

Non desunt argumenta primo intuitu fati plausible, quæ hæsitantem facile in castra eorum, qui Stigmatum pœnæ justitiam prorsus denegant, hincque ex foris Christianorum eliminandam autumant, seducere possent. Nam, primo, in medium producit reverentia legis divinæ, quippe quæ hæbræis in universum prohibitum fuit, ullam corporis partem notare, vel incidere, adeo ut ne calvitium inter oculos facere ipsis licitum esset, *Deuter. 14. v. 1.* Imò *Deuter 25. v. 2. & 3.* iis, qui Magistratus officio funguntur, quidem permittitur, eum quem dignum viderint plagis, prostrernere & coram se facere verberari, sed ita duntaxat, ut mensura peccati sit plagarum modus, hævè quadragenarium numerum non excedant, additâ hac speciali ratione, *ne ita sedè laceratus frater tuus ante oculos tuos abeat.* Et hoc etiam post Christum natum à Judæis adeo sanctè observatum apparet, ut etiam ei, cui alias infensissimi erant, Apostolo nimirum Paulo, plures quàm quadragenas unâ minus plagas infligere vix ausi fuerint, 2. *ad Corinth 11. v. 24.* Argumentari itaque quis possit, si incisiones ac sedè dilacerationes humani corporis sunt interdictæ, multò minus nobilissimam ejusdem partem, faciem scilicet, signis ignominiosè iniustis ac cicatricibus deturpare licitum erit.

§. III.

Præsertim cum, *secundò*, hinc inde in Sacris Literis tam Veteris, quàm Novi Testamenti, sine distinctione inter masculinum & feminam, non solum inculcetur, hominem ad imaginem divinam conditam esse: Sic enim Summus Creator

Gen.

Gen. I. v. 26. & seq. ait: *Faciamus hominem ad imaginem & similitudinem nostram, & praeit piscibus maris, & volatilibus terrae, omnique reptili, quod movetur in terra. Et creavit DEUS hominem ad imaginem & similitudinem suam: ad imaginem DEI creavit illum: masculum & feminam creavit eos: conf. Gen. 5. v. 1. item c. 9. v. 6. Epist. Paul. ad Col. 3. v. 9. & 10. &c.* Sed & ex hac ipsa ab imagine Dei desumpta ratione, secundum tradita Speckhahnii, in *dissert. de eo quod justum est circa penas furcarum*, haud ita pridem sub umbone Magnifici Dn. Praefidis hic ventilata, pag. 23. *not. d. relati, Deuter. 21. v. 22. & 23.* prohibitum fuerit, ne adjudicatus morti & suspensus in ligno, sive patibulo, permaneat, aut pernoctet.

§. IV.

Tertio, Stigmatum in facie inuisionem impugnantibus maximopere patrocinari videtur Jus Civile Romanum, ad hoc quippe antiquioris potissimum aevi Jure-Consulti, dum multa de antiquissimo, praesertim apud Romanos, inscriptionum usum, praefati sunt, tanquam ad communem anchoram in sine confugiunt, asserentes, Constantinum M. in *L. 17. C. de Pen. his* revera satis claris verbis: *si quis in metallum fuerit pro criminum deprehensorum qualitate damnatus, minime in ejus facie scribatur, cum & in manibus, & in suris possit pena damnationis una inscriptione comprehendere, &c.* Stigmata in facie prohibuisse, idque ex hac quodammodo specialiori, quam in proxime praecedenti so. allegata, ratione, quod facies, quam ad similitudinem pulchritudinis coelestis figuratam esse, cum memorato Imperatore Constantino M. tradunt, minime maculetur, ex hac namque cognosci hominem, ac qualis cuiusque imago sit, *L. 44. pr. ff. de Relig.* hincque neminem esse in fronte bullandum, *Accurs. ad. tit. L. 17. C. de Pen.* in hac etenim & in capite culmen esse altissimum, intellectus sedem, quam vocant, regiam, atque inde etiam crescere injuriam, si quis in facie, aut mala, percutiatur, *L. 16. §. 6. ff. de Pen.* Neutiquam itaque illam lancinandam, aut creaturam quasi aliam, quam qualis Conditoris sapientiae placuerit, in

B
mundum

mundum introducendam, & refingendam, aut deformandam esse. Et licet Jus Canonicum in contrariam partem abire videatur, statuendo in *cap. 3. X. de Crim. fals.* caractere falsarios notari posse, hoc tamen, cum non præcipiat, ut hoc signum imprimatur in fronte, sed generaliter & indistinctè dicat, facias ei imprimere caractere aliquem, non addito, in qua corporis parte, in dubio autem inter Canones & Leges non asserenda sit contradictio, *arg. c. 1. X. de nov. oper. nunciat. & Nov. 83. c. 1.* hinc ut evitetur Legum & Jurium discrepantia atque correctio, citatum capitulum tertium secundum *L. 17. C. de Pen.* interpretandum, & adeo, nec Jus Canonicum, Stigmatum in facie prohibitionem à Jure Civili Romano factam, reprobare voluisse, firmiter tenendum esse, vid Conrad. Rittershus. *different. Jur. Civ. & Canon. L. 6. c. 8. pag. 462.* in edit, quæ Argentorati An. 1618. in 8. vo prodiit.

§. V.

Nec minus, *quarid*, prima fronte negativam tueri videtur, quod compunctionis pœnâ ne quidem finis, quo emendatio delinquentis intenditur, attingatur, quin potius stigmaticorum mores corrumpantur, imò iidem ad emendationem, propter infamiam eos perpetuò concomitantem, planè inepti fiant, atquè adeo hæc pœnâ, præprimis si fustigatio, & cum hac relegatio conjuncta fuerit, nihil aliud efficiatur, quàm quod ejusmodi malefici, ab omni honesto commercio exclusi, & ex una provincia in aliam missi, magis magisque ad latrocinia & delicta quævis alliciantur, invitentur, & eo ipso diabolo potius mancipentur, hoc autem magis ethnicam crudelitatem favitiamquè, quàm justitiam & commiserationem christianam, sapere videatur.

§. VI

Idquè eò magis, quò minus, *quintid*, alia deficient remedia ad coercenda delicta & obtinendam emendationem multò aptiora; Possè enim hujusmodi farinx homines, fecesquè Reipublicæ, ut concatenatis durisvè laboribus puniti, perver-

fos

fos ac ad mala quævis pronos mores, delinquendiquè & peccandi pruritus mittant, atquè iisdem regiones, sive provinciæ, purgentur, ad operas publicas, utpote ad labores in fortaliis perficiendos, zum *Setzungs-Bau*, vel ad ergasteria, *Zucht- und Spinn-Häuser*, vel ad trirèmes sive ergastula & vincula nautica, condemnari, quo ipso & aliud circa Stigmatum in facie inuisionem se exerens, & à Simone à Grænwegen van der Made notatum inconueniens evitetur.

§. VII.

Iste namquè modò dictus Grænwegen, *sexto*, probè gnarus, illam in Jure Romano traditam prohibitionis Stigmatum in facie rationem, faciem nimirum hominis ad similitudinem pulchritudinis cœlestis esse figuratam, vix ac ne vix quidem adequatam reperiri, aliam, ut ille tamen ipsemet addidit: ni fallor, meliorem excogitare allaboravit, scilicet, ne characteribus maculatæ faciei deformitas obviis fortè, & maxime prægnantibus, hororem incuteret, & immaturo partui offerret: vid. eund. in *tract. de Legib. abrogat. & iniustat. ad. L. 17. C. de Pen. num. 6.*

§. VIII.

Accedit, *septimo*, id quod Stigmatibus inter alia principaliter intenditur, nimirum ut stigmatiæ, seu subverbustæ, pro ut olim dicebantur, experfricta fronte, ab integræ frontis hominibus dignoscantur, nequaquam obtineri posse, cum faciliè accidat, ut ex ulcere, vel aliunde, interdum etiam de dicitâ operâ, alicujus facies inuratur, vel naturâ jam conspiciua sit cicatrix, similis his Stigmatibus, quæ pœnæ nomine insignantur, & quod adeò ex iisdem, aut nullum profusus, aut non nisi tale, quod innocentibus magnopere extitutum esset damnosum, maleficii commissi argumentum oriatur.

§. IX.

Et tandem, *octavo*, his omnibus pro negativa in medium prolatis rationibus validissimum videtur addere robur, prohibitionis

bitionis inscriptionum in facie toto ferme in orbe, quousque Christiana Religio viget, observantia, & tantum non communis Juris Civilis Romani sectatorum adplausus. De Mediolanensi enim, e gr. provincia, item de Regno Neapolitano ex Maranta, testatur Julius Clarus, Patritius Alexandrinus, *Sensentiar. L. V. §. fin. Pract. Criminal. qu. 170. n. 1.* quod ad totam Italiam extendit Grœnweg. sæpius cit. tr. *de Leg. abrog. ad L. 17. C. de Pen. num. 9.* add. Cardinal. Tuschii *Pract. Conclus. Jur. rom. VI. concl. 221. n. 1.* In Gallia lilii candentis notam non amplius in fronte, neque etiam in Hollandia cujusque civitatis insignia in facie, sed saltim in tergo, inuri solere, non tamen, ratione Hollandiæ, sine notabili inferius adducenda limitatione, tradit idem Grœnweg. *l. cit. num. 8. & 10.* add. Anton. Perez. *Praelect. in Cod. tit. de Pen. n. 11.* Et quod hic forsitan maxime ferire videtur, punctorum in cute faciei perennium poena in nostra Germania adeo abominabilis dicitur atque exosa, quæ non solum prorsus non fit in usu, sed & ita comparata, ut nec statuto introduci possit, aut si ejusmodi statutum conditum fuerit, nec illud servandum veniat, eam potissimum ob rationem, quæ in *L. 17. C. de Pen.* redditur, & in antecedentibus jam sæpius allegata fuit: vid. Dietherr. in *Continuat. Thesaur. Pract. Besold. voce: Brandmal / Brunnem. ad L. 17. C. de Pen.* Arnold. de Reyger in *Thesaur. Jur. voce: puna, in addit. n. 2.*

§. X.

Verum enim verò hisce omnibus pro negativa in medium prolatis & similibus argumentis non refragantibus, veriore affirmativam sententiam esse, atque adeo Stigmata in facie justè infligi posse, eò minus dubito, quo firmiores & decidendi, & rem illustrantes rationes in promptu sunt.

§. XI.

Quemadmodum enim ipsa naturalis discit ratio, Reipublicæ magnopere interesse, ut probi ab improbis, perfertur ab integræ frontis hominibus notabiliter discerni, atque
adeo

adeò illi ab his non solum se præcavere, sed & Justitiæ Præfides ex probrosis epigrammatibus atquè signaculis, de criminibus antea jamjam perpetratis informati, eò melius ad-versus ejusmodi maleficos procedere & in pœnarum irrogatione mensuram sumere queant; Hæc autem omnia, si quâ aliâ viâ, maximè Stigmatum in facie inscriptione obtineri posse videantur; Ita etiam, ipsâ quoquè naturali ratione duce, hæcce Stigmata pœnæ nomine justè infligi posse, nullus ambigo, dummodò inter eandem & delictum necessaria reperiatur proportio.

§. XII.

Non autem solummodò Juri Divino connato, sed & revelato non contraria est Stigmatis in facie iniustio, quinimò hoc, ipso, si non disertis verbis, tamen re ipsa, probata apparet. Equidem hîc nunc id, quod *Exod. 21. v. 2. & seqq.* item *Deuter. 15. v. 12 seqq.* de aure Hebræi, vel etiam Hebrææ, qui postquam sex annos servierat, non cupiebat septimo liber egredi, subulâ in janua domûs perforandâ, ut nempe hoc Stigmate agnosceretur, dicitur, urgere neutiquam volo, probè conficius, illud huc adeò commodè haud quadrare. Nec etiam signo Caini nimis inharere cupio; Nam licèt nonnulli statuunt, fuisse illius fronti literam impressam; Id tamen, Sacrà Scripturâ *Gen. 4. v. 15.* quale illud fuerit, non determinante, & cum aliâ sententia, signum nempe hoc notabile & horrendum aliquem corporis affectum, qui incurrerit in aspectantium oculos fuisse, suâ non destituta sit verisimilitudine, conf. Christian. Chemnit. *Colleg. Theolog. in Genes. Disp. 3. c. 4. qu. 4.* nondum satis evictum videtur. Nec tandem illis controversiis, quæ circa signa, de quibus *Apocal. 7. v. 2. seqq. it. c. 14. v. 1.* mentio fit, enascuntur, me immiscere hîc necesse habeo, Theologis discutiendum relinquens, an externa & visibilia, vel interna & invisibilia, fuerint; Ast sequentia, dum apprime ad præsentem scopum faciunt, non possum non quin adducam: Scilicet *Exod. 21. v. 23. 24. & 25.* hæc in versione latina extant verba: *Sin autem mors fuerit sub-*
secutâ,

secuta, reddet animam pro anima, oculum pro oculo, dentem pro dente, manum pro manu, pedem pro pede, ADUSTIONEM PRO ADUSTIONE, vulnus pro vulnere, livorem pro livore: Et Levit. 24. v. 17. usque ad v. 22. ferè eadem repetuntur, his additis: qui irrogaverit MACULAM cuilibet civium suorum, sicut fecit, sic fiet ei: item: qualem infligerat MACULAM, talem sustinere cogetur. Pone nunc ex his castum, perditum quempiam hominem alii Stigma quoddam ferro ignito in facie inussisse, aut saltem nefarium inventum fuisse accusatorem, qui falsò accusaverit tertium, eo fine, ut Stigmatis vel simili pœna afficeretur, quid statuendum? sanè, juxta tradita:

Legem quam iuleris, de jure tenere teneris,
obtinerebit talionis pœna, & adustio pro adustione, Stigma pro Stigmate, macula pro macula infligi legitimo modo, atque adeò reddi poterunt, sicut alii fecit, aut fieri cogitavit, ut audientes timorem exinde concipiant, & in talia prorumpere crimina, metu hujus pœnæ, desistant. Add. Deuter. 19. v. 18. seqq. & infra §. 24. ex Gronov. allegata. Elucescit itaque ex his Juri Divino utrique, & revelato, & innato, Stigmatis in facie pœnam minime contrariari.

§. XIII.

Quod jam leges atque consuetudines humanas attinet, me parum quidem hic morabuntur ea, quæ circa inscriptiones apud exterarum gentes in usu fuerunt, aut adhuc sunt; Id tamen, præter ea, quæ infra ad rationem dubitandi ultimam responsurus sum, illustrationis gratia allegasse operæ pretium erit. Nimirum, uti Romani multa alia, quod vel Leges duodecim Tabularum testantur, à Græcis mutuati sunt, ita hoc etiam circa Stigmata accidisse haud absquè verisimilitudine asseritur; Græcis enim Stigmata servitutis insignia fuisse hinc inde legitur, & cum postea ex ejusmodi servis multi potestati Romanorum subiecti fuerint, in horum etiam consuetudinem pervenit, ut servos inscriberent, vid. Calvin. *Lexic. Jurid. voce: Servi literati.* Quod autem ita servitutis, ac porro, uti supra jam monitum, officii & societatis signaculum erat, postmodum

dum in pœnæ atquæ infamiæ notam adhibitum fuisse videtur. Inurebatur quippe frons non solum calumniatoribus lege Remmia litera K, quæ, secundum priscum scribendi morem, est prima litera dictæ vocis: Calumniator: vid. Gothofred. ad *L. 13. ff. de testib. L. 1. §. 2. ff. ad SCum Turpill.* sed & delinquentibus aliis, alia ob delicta facies notabatur: conf. Anton. Matthæum de *Criminibus, Lib. 48. tit. 18. num. 11.* hoc tamen forsitan cum discrimine, quod Stigmata pœnæ nomine inflicta longè sensibilia atquæ notabilia fuerint, quàm illa, quæ aliam ob causam, nullo præcedente delicto, imprimebantur: add. *Besold. loc. supr. cit.* Atquæ hoc jure utebantur Romani, donec Imperator Constantinus circa annum post Christum natum 315. inscriptiones in facie, non quod iisdem Reipublicæ securitas lapsa, aut alia incommoda exinde secuta fueriat, sed ex alia, in subsequentiibus discutienda ac enervanda ratione, sæpius allegatâ *L. 17. C. de pan. vernit.* At hæc ipsa lex, ut alia hîc taceam, iterum antiquata à Theophilo Iconoclasta, inustis denuò vultibus Theophanis & Theodori, Martyrum, Stigmatibus, Petr. Gregor. *Syntagm. Jur. univers. L. 31. C. 35.* & quam parùm Leoni Imperatori, qui cognomine Philosophus dicebatur, inepa Constantini ratio, ne scil. facies hominis ad imaginem divinam condita maculetur, curæ cordiquè fuerit, argumentum ex ejusdem *Nov. 92.* desumi potest.

§. XIV.

Multò minùs verò apparet, Jus Canonicum eandem Constantini infirmæ rationi superstructam legem magni fecisse, siquidem ad casum, quo quidam Clerici sigillum Regis Franciæ falsaverant, & ideo quæsitum erat, quâ pœnâ afficiendi essent, Papa Urbanus III. in *Cap. 3. X. de Crim. fals.* respondit, quod nec membrum iisdem amputandum, nec pœna alia corporalis, ex qua periculum mortis oriri posset, adhibenda, sed quod, præviâ degradatione, in signum maleficii character aliquis imprimendus sit, ex quo ad abjuracionem provinciæ compulsus inter alios cognosci possint. Verba cit. capituli, dum ab aliis in alienum prorsus sensum trahi velint, digna sunt, quæ hîc, quoad

quoad passum concernentem, inferantur; Sonant autem ita: *Sed eis suis ordinibus degradatis, in signum maleficii characterem aliquem imprimi facias, quo inter alios cognoscantur.* Dicitur itaque Clericos falsarios Stigmate esse notandos, quò inter alios cognoscantur; Hoc autem cum vix ac ne vix quidem melius obtineri queat, quàm si in ea corporis parte, quæ maximè aliorum visui exposita esse solet, caraxentur, falsis idcirco sanè interpretationis regulis, ea, quæ de Stigmatibus in allegato capitulo statuuntur, de iis, quæ in facie insiguntur, intelligi posse, eò majori cum fidentia existimo, quò minus hujusmodi bullationes, quas vocant, in Jure Canonico alibi prohibita reperiantur, & quò magis insuper analogiæ ejusdem juris convenit, ut Clerici degradati, remanente tamen in iisdem, ut tradunt, caractere indelebili, primà statim fronte in aliorum notitiam perveniant, ne videlicet ulterius actus ordinis, e gr. missam, celebrent. Incassum hinc, quod ad finem rationis dubitandi secundæ notandum, re sic comparata, agunt, qui dictum *cap. 3. x. de crim. fals.* secundum *L. 17. C. de pen.* interpretandum esse contendunt, & per id harmoniam Jurium querunt, ubi talis se exerit discrepantiâ, quæ illam in se jam suis difficultatibus obnoxiam & ex supra §. 4. allegato *cap. 1. X. de nov. oper. nunciat. ac Nov. 83. c. 1.* non satis apertam regulam, in dubio inter Canones & Leges non statuendam esse differentiam, sive, in dubio dispositionem Juris Civ. Romani etiam Juri Canonico probatam censerì debere, vid. omnino Titius *in Observat. in Compend. Juris Lauterbach. Obs. 7.* neutiquam hic admittit, ut adeò inter eadem jura, quoad Stigmate in facie inustionem, rectè inter alios differentiam statuunt Henr. Hahn. *in Different. Jur. Civ. & Canon.* à Joh. Schilt. recognitis & illustratis, *ibid. 17. §. 114.* item Glossa *ad c. sententiam, 9. X. ne cleric. vel monach. c. 3. X. de crim. fals.* Henr. Boich. *Distinct. ad Decretal. cit. cap. 3. de crim. fals.* & ipse Innocent. IV. Papa, *in Commentar. in V. Libros Decretal. cod.* Quamquam hi Glossographi ad conciliandum modò cit. *cap. 9. X. ne cleric. vel monach.* quippe in quo Clericis, ob irregularitatem, quam dicunt incurere, sanguinis effusio prohibetur, in eo, an tam profunde Stig-

Stigmata in facie possint instigi, ut sanguis effundatur, aut non ita profundè, sed taliter, ut cutis superficies tantummodò de-
formetur, nimis sint solliciti, frustra nodum in scirpo quaerentes. Sed transeant hæc! Stigmata in facie Jure Canonico juxta reputari, sufficiat mihi non jam curanti, quomocumquè illa sint inspicienda.

§. XV.

Interim, uti Jus Canonicum plurima, quæ moribus & usu fori Teutonici jam jam introducta erant, approbavit, Schilt. *Instit. Jur. Canon. L. 1. t. 5. §. 15. & prefat. ad supra cit. Hahn, Different. Jur. Civ. & Canon.* hocquè ipso, inter alia, sibi insignem in Germania usum, imò prærogativam præ Jure Romano comparavit, add. Dn. Böhmer. *Emendat. & Additam. ad laudati Schiltneri Instit. Jur. Canon. L. 1. t. 2. §. 8.* Ita etiam illud, & mores patrii, in præsentī materia, contra Jus Romanum admodum conspirant; His moribus etenim ejusmodi Stigmata non tam reprobata, quàm potius pænæ nomine hinc inde etiam adhibita fuisse constat. Nam cum in Germaniæ provinciis, cum aliis Gentibus, probè agnitum fuerit, quàm proficuum Republicæ sit, si malefici ab aliis dignosci possent, hinc eum in finem non solum decalvationis, sed & Stigmatis in facie pænæ, inter alias, usitata fuit, siquidem de illa Glossa *ad lib. 2. art. 13. Jur. Provinc. Saxon.* à Dn. Ludovic. in *Doctrin. Pandect. tit. de pæn. §. 2.* relata, testatur his verbis: *Eitliche sagen, daß die Zeit, als das Recht gegeben worden, haben die Sachsen lange Saar gerragen, und da habe man die Diebe pflegen zu bescheren, als daß man sie kennen und sich vor ihnen hüten möchte.* Conf. *2. F. 27. §. 9. cum not. Gothofred. ad vocabul. rundatur*, ibi: *mos hic fuit variarum Gentium, &c.* Dn. Ludov. *loc. cit.* Sim. van Leeuwen *Conf. forens. L. 5. c. 29. n. 10. & Nov. Leon. 60. L. 2. C. de Crim. sacrileg.* Quod verò Stigmatis in facie pænâ attinet, de ea Gloss. *ad art. 38. Sächsischen Weichbilds*, hunc in modum disserit: *Hat er des Ohres nicht, man breimet ihn durch die Backen / ic.* Und diese Zeichen gibt man den Dieben die des Saßes stehlen, und Beutelschneidern, man zeichnei sie aber außwärts.

C
Zum

Zuersten, durch die Backen / zu dem andernmal bey die Ohren / zum drittenmal ein Creutz durch die Stirn / (und ja als oft zu der schaupe geschlagen) und man zeichnet sie darum , daß sie die Leut kennen mögen / und sich deßer das vor in hüten / etc. Recentiore quoque hujus poenæ in superiori Saxoniam usum confirmant supra *cap. l. §. 7.* citati Schneidew. & Wefenbec. cum ab ipsis allegatis aliisque Autoribus: Et apprimè huc facit Ernesti, Ducis Sax. glorios. memoriæ, Rescriptum de A. 1665. ab Autore *Jur. Saxon. discrepantis, in fin.* recitatum, allegatumque à Schilt. in *Exercit. ad Pandect. 49. §. 181.* Nec non alibi in Germania nostra criminosos moribus hodiernis bullari, inter alios testificantur Wehner. *Observ. Pract. voc. Brandzeichen / &* cum eodem Dietherr. in *Contin. Thes. Besold. voc. Brandmal / §. hodie saepe*, resque ipsa loquitur: Conferantur etiam ad hunc §. um ea, quæ Gail. *trakt. de Arrest. Imper. c. 8. n. 18.* de malitia fugitivorum colonorum & desertorum territorii ignominiosis notis publicis, ut ab aliis cognoscantur & ipsis sint exemplo atque terrori, coercenda, tradit, & his add. Dn Berger. *Elect. Jurisprud. crim. pag. 18. n. 3.* & ejusd. *Supplem. ad hæc Electia, part. I. Obs. 7. p. 51.* ex quo loco, Scabinos Lipsiensis die 29. Jan. 1681. Potentissimo Saxoniam Electori Stigmatum in facie inustionem, ex causis ibidem allegatis consuluisse, non sine ratione colligitur, dicitur enim, inter alia: Wie nichts weniger sie desto besser zu erkennen, mit ungewöhnlichen Kleidungen, Depilatione, oder Stigmate zu bemerken.

§. XVI.

Et quid multa? Ipse Constitutiones Publicorum Judiciorum Imperatoris Caroli V. secundum quas causa: criminales in foro Germanico dijudicanda ventunt, Stigmata in facie justè infligi posse, etsi non directò, certò tamen per consequentiam adstipulantur. In his quippè *art. 159.* oculorum effossio, & *art. 198.* præter extractionem linguæ, aurium resectio, juncta relegatione, statuitur, atque adeò, collato etiam *art. 104.* ubi poenæ corporis afflictivæ, quæ aliàs erant prohibitæ, quod vel in hodiè usitata nast abscissione se exerit, & absque

tor

torfione etiam ad Stigmatis in facie pœnam applicare posset, permittuntur, vix ac ne vix quidem aliqua ratio faciei deformandæ habetur. vid. Matth. Stephan. *not. ad Sancti, Criminal. Car. V. cit. art. 104. & art. 198. §. Dyren abschneiden.* Si itaque majores hâc Stigmatis pœnâ, aut minimum similes pœnæ corporales, quibus tamen vitæ parcitur, in facie hominis admittuntur, profectò etiam illa ipsa permiffa erit, præsertim Principibus nostris, quippe qui ad certum pœnæ genus præcisè adstricti neutiquam sunt, sed jure determinandi pœnam & irrogandi unam è pluribus, in re moraliter illicita, gaudent: Ziegler. *de Jur. Majest. L. 1. c. 5. §. 52. & seqq.* Struv. *Synagm. Jur. civ. exerc. 48. ib. 22.* Carpz. *p. 4. c. 34. def. 1.* Schilt. *exerc. ad Pan. dect. 49. §. 173. & in terminis §. 181.*

§. XVII.

Rebus autem nunc sic comparatis, nequè etiam supra in medium allatæ rationes dubitandi hic cum effectu obmoveri possunt. Nam, quoad primam, uti non unam ob causam gentes superstiosæ se cultris atquè lanceolis dilacerabant: Sic enim c. gr. 1. *Reg. 18. v. 28.* De Pseudo-Prophetis Baal legitur, quod se, ad propitium sibi reddendum falsum, quem colebant DEUM, hunc in modum inciderint, donec pleno sanguine perfusi fuerint: Ita etiam iis moris erat, idem in funeribus cognatorum amicorumve peragere: Et huc faciunt, quæ ex Anton. de Guevarr. *Epist. aur. Germ. part. 1. p. 133.* refert Christoph. Crusius in *Tract. de Tortur. & indic. delict. part. 3. c. 2. n. 132.* ibi: Die Egyptische Priester hatten auch im Gebrauch, wann ihnen ihr Hoher Priester mit Tod abgieng, daß sie alsdenn sich selbstn mit einem heißglühenden Eysen ein Zeichen in der Hand, am Arm, oder an der Brust brenneten, damit sie, als offt sie solches Zeichen ansahen, darüber weineten. Cum itaque de hoc superstioso more, & ne videlicet Hebræi mortuum deplorantes eundem imitentur, non autem de damnatis scelerum *Deuter. 14. v. 1.* sermo sit, ideo hic textus Stigmatum in facie pœnæ neutiquam refragatur. Nec etiam ulterius allegatus locus *Deuter. 25. v. 2. & 3.* obtinere potest, siquidem ibi

C 2

non

non tam pœna delicto adæquata, licet ejus vestigia in corpore humano remaneant, prohibita; Hoc enim, etiamsi quadragenarius ictuum flagellorum numerus non superatus fuerit, accidisse, vel ex notis plagarum, quas Apostolus Paulus pro nomine Christi aliquoties accepit, apparet, vid. *Epist. ad Galat. cap. ult. v. 17.* ibi: *Ego enim Stigmata Domini Jesu in corpore meo porto*: conf. 2. *ad Corinth. 11. v. 24.* sed excessus in se jam satis gravis flagellationis pœnæ, five sevitiæ in illa irroganda interdicitur, ex ratione, quæ in versione B. Lutheri *Dei. 25. v. 3.* ita sonat: Auf daß nicht dein Bruder scheußlich vor deinen Augen sey: add. Joh. Olearii *Biblische Erklärungen ad hunc locum*, ubi inter alia dicitur: Scheußlich und abscheulich sey, wie man die Heydnische leibeigene Knechte zu halten pflegte, und wenig achtete, 1. *Sam. 30. v. 13.* Hoc igitur temperamentum, ut scilicet mensura peccati sit plagarum modus, & ne id, quod ad corporis coercitionem tantummodo tendit, vitæ periculum inferat, probè adhibendum. Et hinc atquè ex eo, quod lex Mosæica Judæis majorem quadragenario ictuum numerum inhibet, venit, quod iidem, ne hunc ex errore forsân vel fervore animi excederent, non nisi triginta novem, & D. Paulo, & aliis inflixerint. Salva interim mea manet thesis, quâ, seposito antiquo illo more, quo non paucis & quidem ingentibus literis, imo etiam pluribus verbis, crimen quandoquè per totam faciem ducebatur, in præsentiarum saltē assero, talia signa, ex quibus maleferiati dignosci queant, quod per rotæ, patibuli, &c. notas obtineretur, justè imprimi posse; Hujusmodi Stigmata quippe nec sevitiæ, nec enormitatem pœnæ, aut dilacerationis, ut alia nunc hęc taceam, inducunt.

§. XIIX.

Quod porro rationem dubitandi secundam attinet, certo quidem certius est, hominem ad similitudinem DEI creatum esse, idquè sine discrimine inter masculum & feminam, *Gen. 1. v. 25. cum seq. & c. 2. v. 18. it. c. 5. v. 1. & seq.* hæc enim non minus rationis capax, quàm ille, & homo apud Latinos, propriâ verbi

verbi significatione, marem simul & feminam complectitur, hocque in sensu etiam in *L. 152. ff. de V. S.* accipitur, & proinde ea, quæ in Bajardi *addit. & annotat. ad Jul. Clar. Sententiar. Lib. V. qu. 70. n. 1. & 2.* præviâ prius erroneâ assertionem, hominem in facie, quia hæc ad similitudinem faciei DEI sit formata, Stigmate notari neutiquam posse, ulterius de eo, an non contrarium de muliere, cum pro ea modo allata ratio non videatur militare, dici possit, moventur dubia, calamitose maxime in iusta emineant: vid. Dan. Beyer. *Justinian. controvers. & non controvers. Ex 1. lib. 1. tit. 3. ib. 17.* Ast cum homo duplici gaudeat naturâ, corporeâ vel animali, & mente seu spirituali, inde oritur quæstio, an in hac, an verò in illa, imago Divina resideat? Posterius uti nulla nititur ratione, insuperque, cum Anthropomorphitarum secta, Summum omnium Creatorem figurâ & specie humanâ præditum, adeoque corporeum, & ad instar naturæ animalis corruptioni obnoxium, falso supponat, ita illud neutiquam admittendum, etiam si quis dicere vellet, corpus hominis ad imaginem divinam saltem analogicè conditum esse, siquidem & id gratis asseritur, & hæc analogia sive comparatio corporis cum DEO incorporeo, ob apertam disconvenientiam, haud procedit. Rectius itaque prius, similitudinem videlicet divinam non in externis, sed in mente vel natura spirituali, dum DEUS hominem sapientem, iustum, beatum & dominum creaturarum condidit, consistere, asseritur, id quod etiam Magnus Dominus Præses in *Programm. ad Dn. Frankenstein. Diss. de Usu Albinagii in German.* verbis: *Et istam sapientiam DEUS inter homines per imaginem divinam, ad quam homo conditus, expressit, legem æternam nec ore, nec scripto ipsis communicans, &c. innuit, atque Sacris Literis penitus consentaneum est, vid. Gen. 1. v. 26. Ecclesiastic. 17. v. 1. seqq. Coloss. 3. v. 10. Ephes. 4. v. 24. add. Gloss. Osiandri ad cit. loc. Crus. allegat. tract. de Tort. & Indic. delict. part. 3. c. 2. n. 132.* Nec etiam his ea, quæ ex Speckhahnio sunt adducta, obesse possunt, quia *Deuter. 21. v. 22. & 23.* Judæis quidem lex, ne ad iudicatum morti & appensum in ligno relinquant, data, sed id non propterea, quod homo ad ima-

ginem divinam conditus esset, & quod hæc forsitan, si appensus in ligno permaneret, læderetur, factum fuit, nam de hoc ibidem ne verbulo quidem fit mentio, & hæc lex alium plane habet significatum, quem vid. in Osiandr. *Gloss. ad hunc text.* Et posito tandem, in veritatis autem præjudicium neutiquam concesso, hominem etiam quoad externa ad imaginem Omnipotentis creatum esse, quid inde? Eritne ideò impunis dimittendus, & nedum, quod plus utriquè est, quàm faciem deformare, ob maleficia de medio tollendus? Nil minus! dicitur potius *Gen. 9. v. 6. quicumque effuderit humanum sanguinem, per hominem fundetur sanguis illius, ad imaginem quippe DEI factus est homo.* Ut nunc taceam, ejusmodi hominem, qui non de eo, ut, deplorando Protoplastorum lapsu tantum non penitus amissa vera, de qua dixi, imago divina, per verbum DEI & Spiritum Sanctum in ipso restituatur, sollicitus est, sed in scelera quævis ruit, diabolo, malorum parenti, similiorem esse, quàm DEO ter Optimo.

§. XIX.

Quemadmodum autem, secundum tradita, nec in toto hominis corpore imago divina cernitur, sic eadem etiam, quod ad tertium dubium notandum, frustra in facie asseritur. Quamvis enim in hac, licet non privativè, resfulgeat DEI gloria, juxta illud Poète:

*Pronaque cum spectent animalia cetera terram,
Os hominis sublime dedit, cælumquè videre
Jussit, & erectos ad sidera tollere vultus;*

Atquè etiam porro ex plurimorum sententia supponatur, intellectum in capite residere, inde tamen non sequitur, faciem ad imaginem & pulchritudinem cælestem formatam, aut eandem Stigmate aliquo, præsertim tali, quo illa nec lancinatur, nec sanè ita deformatur, ut homo amplius cognosci nequeat, penæ nomine haud notandam esse. Hinc perpenfis his omnibus, ac etiam eo, quod ex vultu animi affectus sæpius perspicui possint, & quod Salvator mundi faciem hominis & corpus assumerit; latueritquè sub humana specie

specie celestis pulchritudo, cum Matthæo de *Crimin. loc. cit.* rectè concluditur, nihil horum esse quod feriat, aut ad unguem satisfaciât. Claudicat itaque prohibitionis Stigmatis in facie pœnæ à Constantino M. in *L. 17. C. de Pen.* expressa ratio. Nec etiam melioris esse conditionis à Grœnwegio substitutam ac supra §. 7. allegatam, ex responsione ad eandem in subsequētib; dandam apparebit. Interim non desunt alia circa hanc legem conjectura: Nimirum, uti ex Historia Ecclesiastica notum est, primos Christianos, qui reverà etiam Cruciani erant, in memoriam passionis Dominicæ, frontem crucis figurâ signasse; conf. Dn. Wildvogel. *dissert. de Venerab. Cruc. Signo.* Uti verò porro legitur, quod signum crucis quoquè Stigmatis pœnalis loco adhibitum sit; Ita etiam viderur, eos, qui extra Christi Ecclesiam erant, quivè intensissimâ curâ id semper agebant, ut omnia in Christianorum ignominiam atque opprobrium verterent, hunccè, qui magnâ semper habebatur in veneratione, crucis characterem, isdem in majorem contemptum despiciatquè inuisse, eo ipso autem, & quod Osius, Cordubensium Episcopus, tali forsân Stigmate insignitus in Synodo Nicana comparuerit, præmemoratum proto Christianum Imperatorem Constantinum M. motum fuisse, ut hanc & simul omnem notabilem ante illud tempus usitatam in facie maculam, in reverentiam crucis salutiferâ, ignominiosè inurendam inhiberet. Ast quidquid horum sit, non dubito asserere, rationem prohibitivam in *L. 17. C. de Pen.* adductam, ex nimio & quidem primo primæ Constantinianæ pietatis fervore profuxisse, adeoque, uti jam dictum, æquè mancarn, ac alias, quæ à variis substituantur, inadæquatas & nostris temporibus vix accommodabiles esse, judico; Hinc quoquè haud improbable viderur, modò memoratam legem in Germania non esse in usum deductam, aut posteriori saltē tempore rursus reprobata fuisse. Et hæc hic ad rationem dubitandi tertiam; Reliqua, & potissimùm ea, quæ ratione harmoniæ prætesâ inter Jus Canonicum & Civile in medium allata, vid. supra §. 14. b.

seq.

§. XX.

§. XX.

Reprobanda quarta nunc sese offert dubitandi ratio: Non tantum igitur ex precedentibus, præprimis ex §. 7. mo hujus cap. jam in propatulo est, quam proficua ad salutem Reipublicæ, adeoq; ad finem pœnarum principalem obtinendum protervorum hominum notatio sit; Sed etiam exindè ulterius confirmatur, quod si quâ aliâ via, profectò per Stigmatis in facie inuisionem finis subordinatus primarius, quo aliorum terrore intenditur, & ad quem omnium maximus pœnarum fructus pertinet, attingatur. Hinc etiam id, quod de altero subordinato pœnarum sine. emendatione scilicet delinquentis, obmoveretur, eò minus hic locum invenire poterit, quò certius, non indistinctè in omnibus, sed graviorum delictorum reis, & potissimum in iis, qui abjectæ, nec non perditæ planè sunt vitæ, & à quibus nulla salus, sed potius maxima Reipublicæ damna importantur, obtinere. Accedit, quod si ex eo aliquid non esset admittendum, quia varia indè, citra intentionem, sequerentur inconvenientia, optima quævis non rarò forent reprobanda; Quis enim ignorat, dari laxioris conscientiæ homines, & adjurandum, imò & pejerandum, facillimos? An propterea pernecessarius juramenti usus abrogandus? Minime. Sufficit itaque, quod talia inconvenientia ex Stigmatis in facie pœna non necessario & per se; Siquidem & illa, uti suprà jam monitum, nec ideo à Constantino M. prohibita, quod Reipublicæ securitati damnosa fuerit, nec etiam alibi de tali contrario effectu quidquam legitur; Sed per accidens, ex protervia malitiæ què hominum maleficii quasi innutritorum orientur, & quod hujusmodi farinæ homines, quippè quos non tam pœna, quam delicta commissa detestabiles & infames reddunt, non misericordia, *Deut. 19. v. 21. ibi: nequè misereberis ejus, quin imò duro cuneo, nec non tali digni sint extrinseco scelerum signo, ex quo mali commissi perpessique presentissimum semper habeant symbolum, quodvè iis tandem, si, hunc in modum moniti, sapere nondum discant, sed in idem ulterius lutum ruere non reformident, funestam ad patibulum, vel a-*
liud

liud suppliciorum genus, viam pandere possit, prout hac de re Glosâ ad cit. art. 38. Sächsischen Reichbilds, appositè his differit verbis: Kommen sie aber des Dinges in Gewohnheit, man gibt in höhere Zeichen, und man zeichnet sie mit dem Strang, &c. Atque sic demum Stigmatici suam culpâ experiuntur, notæ inquisitionem primam quasi (quod aliàs de fustigatione dicunt) inaugurationem ad furcam, die erste Weyhe zum Galgen, fuisse. Uti ceterum nec fustigationis, sic etiam nec hæc Stigmatis pœna necessariò semper conjunctam habet relegationem, & si hæc pœna eandem habeant conjunctam, tunc tamen ad posteriorem id, quod priori, vel etiam simplici relegationi objicere solent, eadem nimirum malæ farinæ homines, in loco ubi deliquerunt jam cognitos, juberi ad alios exulare, apud quos, utpote ignoti, pravitatem suam commodius exercere possint, ne utiquam quadrat, quandoquidem hæc maximè intenditur, ut malefici ex characteribus inflictis aliis innotescant, & hi inde ab illis se præcavere, nec non Judices manifestum perpetrati delicti indicium sumere possint. Quocirca & quarta nunc ruit dubitandi ratio.

§: XXI.

Quintum verò dubium ut removeatur, monendum, hinc non jam esse questionem, quis modus ad coercenda delicta aptior, sed quis justus sit. In præcedentibus autem jam allegatum, Principi, sive supræmæ Reipublicæ potestati, unam e pluribus pœnam determinare atque irrogare, ne utiquam prohibitum esse. Et sanè nunc porro res ipsa loquitur, cum pœna, quæ in hac regione vel civitate videtur aptissima, in alia variis ex causis locum non habeat. Imò in eadem sæpius Republica, pœna, quæ ceteroquin coercendis delictis satis videbatur commensurata, mutatis circumstantiis, vix amplius applicabilis est. Sic e. gr. orto A. 1641, in Saxoniam bello, Sereniss. tum temporis Elector D. Joh. Georg. I. relegationem: & solam, & cum fustigatione conjunctam, ne sic puniti ad hostes transfirent, atque in Saxoniam reversi res damnosâs ex vindictæ cupidine molirentur, suspendendam censuit, quæ tamen aliàs usitatissima erat: vid. Dn. Berger. in *Supplem. ad Electæ Jurisprud. Criminal. part. 1. obs. 5. pag. 14. seqq.* Non itaque hinc damnationem ad tremes, aut ad alios in fortalitiis exantlandos labores, improbo, id tamen, ut alia nunc prætermittam, certissimum existi-

D

existi-

existimo, quod quemadmodum his in locis, quippe quæ malorum plerumque hominum quædam quasi sentinæ atque receptacula sunt, antea jam corrupti mores facilius in deterius mutantur, quam emendentur, ita quoque hæc penarum species oppidò nec semper, nec ubique commodè ad praxin reduci, atque vel ideò etiam nec in iudicando ad easdem summam in Republica potestatem adstringi posse. Et idem etiam de ergasteriis dicendum, nam & hæc, ut reliqua nunc non repetam, vix ubivis reperiuntur, & interdum ita comparata sunt, ut neququam, ad corrigendam aut extirpandam tam amplam sæpius noxiorum ac deploratorum cingatorum, infamium scortorum, crumenifecarum, sine lare fideique viventium eronum, & aliorum quorumcunque pessimorum ac deperditorum hominum segetem, sufficiant. Equidem instabilis: Talia esse extruenda; Verum sunt verba, quæ si res accuratius examinatur, & præmissis in sumptus ac reditus, ad extructionem & congruam ejusmodi ergasteriorum sustentationem necessarios, inquiritur, tam citò, tamque facili modo in effectum vix possunt deduci. Nunquam profectò ejusmodi defuere consilia, est, eadem haud rarò optabili, aut ad minimum tam celeri eventu destituta mansisse, similiter non desunt exempla. Sed manum de tabula!

§. XXII,

Progredior ad sextam dubitandi rationem à Greenwegio tantquam Juris Romanorum Civilis auxiliatoriam, infelici tamen cum successu, substitutã. Nam hoc etiam sine Stigmata in facie infliguntur, ut aliis delinquentibus horror incutiatur; De cetero verò eorum aspectus non tam horridus est, ut aliis nocere, vel immaturo partui officere possit, & si quod hic tandem damnum sive scandalium, acceptum potius est, vel sumptum, quam à iudice datum, adeoque etiam nec huic erit imputandum. Et sanè si illum cum mulierularum quarundam imaginatiunculis, sæpius vanis, penas commetiri oporteret, optimæ quævis pro salute Reipublicæ comparatæ non rarò forent intermittendæ. Concidit igitur & hæc auxiliaris ratio,

§. XXIII,

Nec porro firmius septimum est dubium. Equidem, quotidianorum & quoque nuper admodum Regiomontio in novis publicis

cis relatorum exemplorum gnarus, non dubito, facilius aliquem aures, vel nasum, etiam extra pœnæ reatum, amittere posse. At rariora videntur exempla, quod signa, Stigmatibus pœnæ loco inflictiis per omnia similia, in facie hominis aliunde obveniant. Interim si hoc accidat, prout accidere utiquè potest, id iterum non iudici, sed nefandæ hominum proterviæ & fortunæ adversæ imputandum, inque eo solamen quærendum erit, ut testimonium legitimum, notam in facie conspicuam non delicto, sed fatali cuiuspiam casui, causam debere, & nequaquam probrosam esse, impetretur, quo ipso dein damnum alias exinde metuendum quoquo meliori modo evitari queat.

§. XXIV.

Octavam sive ultimam dubitandi rationem ut deniquè excutiam, nemo negabit, apud gentes diversas, diversisque in regionibus ac provinciis, varias etiam pœnas excogitatas esse; Ast & id nullus inficias ibit, in hac pœnarum materia ab una gente sive populo, ad alium argumentum firmiter concludens duci vix posse. Nec etiam sequitur, hæc vel illa pœna non est in usu, ergò videtur prohibita. Licet igitur (ut propius ad Germaniam nostram accedam) Stigmatum in facie inustione delicta in una aut altera provincia haud coerceri solerent, solus hicce nonusufus thesi meæ haud officeret: Imò etiam si in aliquo loco huiusmodi coercitio in contradictorio reprobata esset, quid inde? Sanè id pro delicti & delinquentis, aliarumque circumstantiarum conditione fieri potuisset, salvâ ceteroquin, in primis aliis in locis, Stigmatum in facie iustitia, *add. §. præced. 21.* Non itaque me movent, quæ nonnulli de contraria observantia in medium proferunt. Si enim eam accuratius examinabis, facili operâ invenies, illam vel non constantem, vel non evidentem, vel in fine non universalem esse, *ref. huc omnino §. antæced. 15.* Præter de iudiciorum votorumque pluralitate mutatis, non raro quoque mutantur sententiæ, & scita Doctorum de praxi, in materiis præsertim ejusmodi controversis, sæpius non ultra sunt extendenda, quam ad illa tempora, quibus iidem vixerunt. Hinc, inter alia, non mirum, quod apud eosdem, etiam in substrata materia, tam variantes, ut ita loquar, lectiones reperiantur. Nam, ad exterorum populorum circa Stigmata in facie mores ut revertar, in Regno Neapolitano eadem

practicâ quotidianâ observari ex Angel. *tr. de Malef. in verbo: facie*, tradit Crusius *loc supra cit.* Et quod aliàs idem in Gallia obtinuerit, asserunt Gregor. *Syntagn. Jur univ. lib. 31. c. 35. n. 4.* Autor *Lexic. Jurid.* quod ex typograph. Jac. Stœrii prodit, voce: *Bullare*, In Hollandia quendam, qui deditâ operâ alicujus faciei vulnus inflixerat, post publicam fustigationem, ex sententia Scabinorum Delphenfium die 20. Decembris 1618. lata, talionis pœnam subisse, testatur Grœnweg, *in alleg. tract. ad. L. 17. C. de Pen. n. 11.* Ceterum etiam in Anglia hanc pœnam in usu esse legitur in Henr. Anton. *Geissens Teutschem Corp. Jur. L. 6. c. 1. §. 18.* Quodvè Hispani furibus notam in fronte inurere soleant, præter dictum Geisium, ex Joh. de Pined. *idem refert Crus. cit. loc.* Imò & apud Turcas falsum testimonium dicentes in fronte manibusquè Stigmate signari, videre est ex Dn. Wildvogel. *supra cit. Dissert. de Venerab. Signo Crucis, Sched. 6. §. 2. & Aut. ibid. allegat.*

§. XXV.

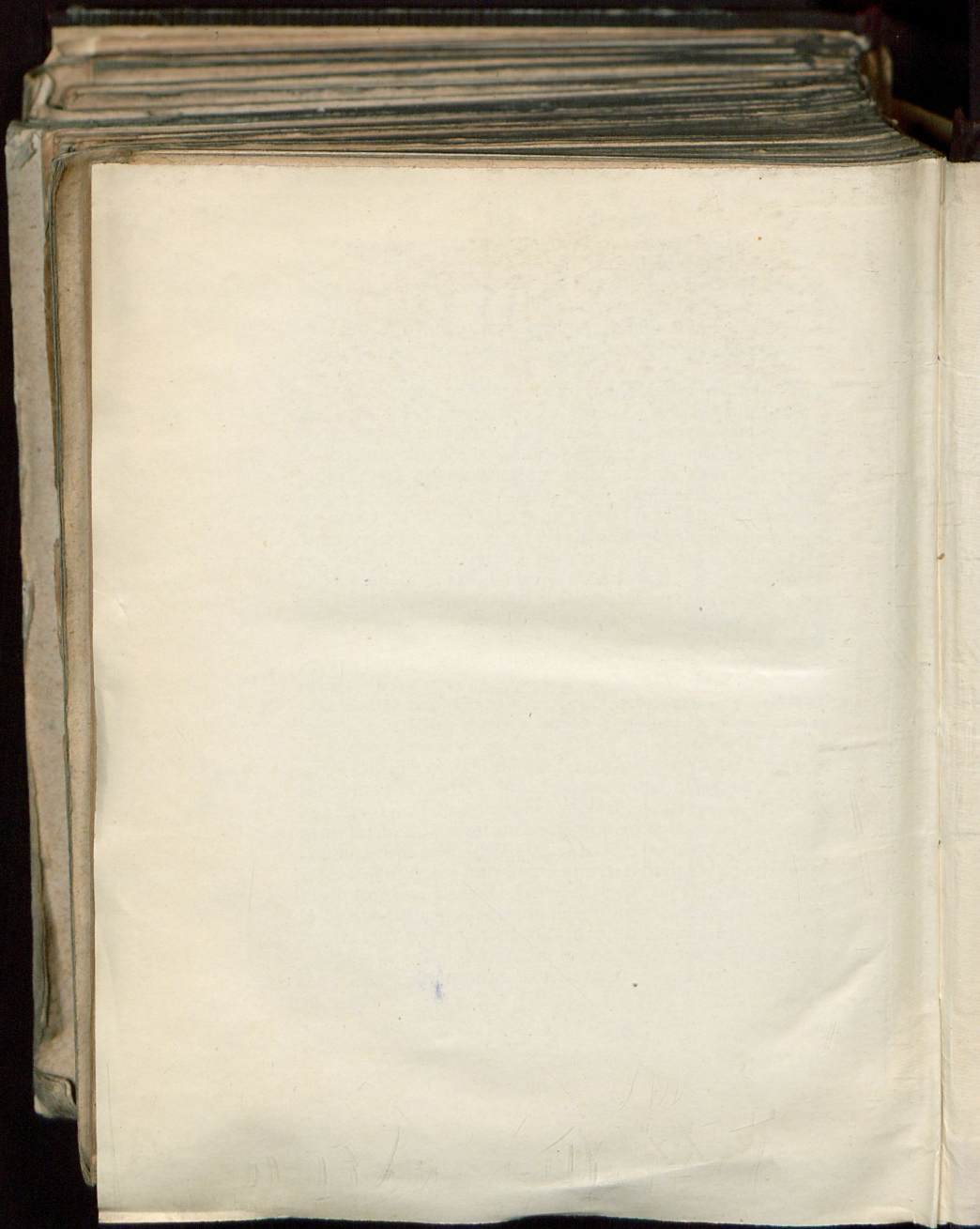
Excussis autem nunc sic atquè remotis contrariis, evictâq; Stigmatis in facie pœnæ justitia & æquitate, nullus amplius dubito, quin ad coercenda delicta rectè adhiberi queat, dummodò in eadem imponenda, sicuti in aliis pœnis, circumspèctè, personâ videlicet, causâ, loco, tempore, omnibusvè circumstantiis probè consideratis ac investigatis, procedatur.

§. XXVI.

Atq; hæc sunt, quæ, superato, privatos intra parietes Magnifici & Spectatissimi h. t. Domini Decani Amplissimæ Juridicæ Facultatis, examine Candidatorum consueto, & apertâ ad ulteriora specimina viâ, in usum exercitii publici, Dissertationis Inauguralis loco, in Inclyta hac Hierana conscribere mihi licuit. Plura, fateor, atquè limatiora de electo themate, præsertim, si his primis, posteriores cogitationes addere integrum fuisset, in medium proferri potuissent; Sed nec instituti ratio, nec etiam subfidiorum necessarium defectus, nec deniq; propediem instans abitus, hoc permisere, & hinc etiam me tantò facilius in eo veniam impetraturum spero.

F I N I S.

77-06 (1+12)

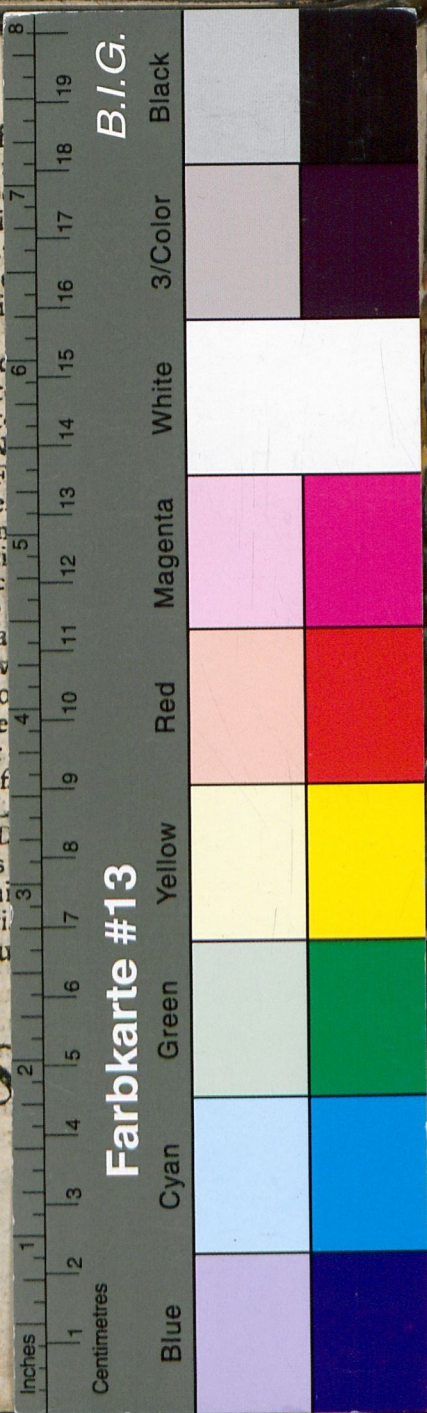
56.

ULB Halle
004 997 492

3

1719, 21
D. B. V.

40.
27

DISSERTATIONEM INAUGURALEM JURIDICAM
DE

STIGMATIBUS IN FACIE,

Von

Brandmalen im Angesicht,

EX DECRETO ET AUTORITATE

ILLUSTRIS ICTORUM ORDINIS
IN PERANTIOVA ERFORDIENSI ACADEMIA,

PRÆSIDE
DOMINO

ERNESTO TENZELL,

ICTO,

EMINENTISSIMI PRINCIPIS ELECTORIS MOGUNTINI
CONSILIARIO REGIMINIS, JUDICII PROVINCIALIS ERFORDIENSIS
ASSESSORE, NEC NON CONSULE CIVITATIS PRIMARIO,
ET h. r. DECANO,

PRO LICENTIA

SUMMOS IN UTROQUE JURE HONORES ET PRIVILEGIA
DOCTORALIA RITE AC SOLENNITER CONSEQUENDI,

ERUDITORUM DISQUISITIONI SUBJICIET
DIE XX. DECEMBR. ANNI M DCC XIX.

GEORG. SAMUEL SCHEFFER,

DINCKELSBÜHLENSIS.

LOCO HORISQUE CONSUETIS.

ERFORDIÆ, Typis JOH. HENRICI GROSCHII, Academiae Typographi.